

MYNÄMÄEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

1. LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Määräysten yleinen tavoite on ympäristön pilaantumisen ennaltaehkäisy sekä pilaantumisesta aiheutuvien haittojen poistaminen ja vähentäminen. Perusteena ovat nimenomaan paikalliset olosuhteet.

Määräyksissä viitataan ympäristönsuojelulakiin, jonka 1 luvun ”Yleiset säännökset” ovat tavoitteiden ja määräysten soveltamisen kannalta olennaisia. Säännöksissä on mm. määritelty ympäristön pilaantumisen käsite, yleiset periaatteet ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa, toiminnanharjoittajan selvillä olovelvollisuus sekä maaperän, pohjaveden ja meren pilaamiskiellot.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

2.1 Ympäristönsuojelulain 19 §:n 1 momentin mukaan toimivalta määräysten antamiseen on valtuustolla. Ympäristönsuojelumääräysten sääntelyala perustuu ympäristönsuojelulain 19 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan määräykset voivat koskea:

1. toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
2. erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa;
3. toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
4. alueita, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön tai vesilain 1 luvun 2 §:n mukaiseen uomaan;
5. vyöhykkeitä ja alueita, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttö rajoitetaan;
6. valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista.

Sääntelyalaa on rajoitettu siten, etteivät määräykset voi koskea lain mukaan luvanvaraista tai ilmoituksenvaraista toimintaa.

Vaikka ympäristönsuojelumääräysten sääntelyala ei muodostu lainkohdan perusteella tarkkarajaiseksi, tulee niiden antamisessa ja soveltamisessa kuitenkin ottaa huomioon, että määräysten tarkoitus on olla lakia täydentäviä säädöksiä, joiden sallittu sisältö määräytyy ensi sijassa ympäristönsuojelulain muusta aineellisesta sisällöstä. Määräysten tulee kohdistua ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen. Määräyksillä voidaan joustavasti ja tehokkaasti ehkäistä paikallisista olosuhteista johtuvia ympäristöhaittoja ja antaa valtioneuvoston ja ympäristöministeriön ympäristönsuojelua koskevia asetuksia täydentäviä ja käytännön tilanteita selventäviä määräyksiä.

2.2 Ympäristönsuojelulain 21 §:n 1 momentin mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Lain 5 §:n 1 momentin mukaan tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin. Mynämäen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Mynämäen tekninen lautakunta valtuustossa 16.10.2006 hyväksytyin ja 18.6.2007 muutetun hallintosäännön mukaisesti.

- 2.3 Ympäristönsuojelulain 21 §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallinnollisen pakon käyttämistä, viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään. Jälkimmäisen lain 7 §:n mukaan oikeudesta toimivallan siirtoon päättää kunnanvaltuusto.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

- 3.1 Ympäristönsuojelumääräykset koskevat perusosiltaan koko kunnan aluetta. Perusmääräyksiä täydentäviä määräyksiä on annettu 4 §:ssä määritellyillä erityisalueilla.
- 3.2 Ympäristönsuojelulain 19.1 §:ssä rajataan ympäristönsuojelumääräysten sääntelyalaa siten, että määräykset eivät voi koskea luvanvaraista toimintaa eivätkä ympäristönsuojelulain 61, 62 tai 78 §:n mukaan ilmoitusvelvollista toimintaa tai puolustusvoimien toimintaa. Poikkeuksena siitä, että määräykset eivät voi koskea luvan- tai ilmoituksenvaraista toimintaa, on lain 60 §, jonka mukainen ilmoitusvelvollisuus erityisen häiritsevää melua ja tärinää aiheuttavasta työstä voidaan rajata koskemaan vain merkityksellistä haittaa aiheuttaviin töihin ja tapahtumiin.
- Vaikka määräykset sinänsä voivat koskea ainoastaan muita kuin luvan- tai ilmoituksenvaraisia toimintoja, voidaan niiden avulla ennakolta vähentää luvanvaraisuuteen johtavia kielteisiä vaikutuksia.
- 3.3 Ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia sääntöjä ovat jätehuoltomääräykset ja rakennusjärjestys.
- Ympäristönsuojelumääräykset ovat säädöshierarkkisesti samantasoisia muiden kunnallisten säännösten kanssa. Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnallisessa säännöksessä.
- 3.4 Ympäristönsuojelumääräykset sitovat kansalaisten ohella myös viranomaisia. Viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon, mitä kyseisestä asiasta on ympäristönsuojelumääräyksissä säädetty. Yleisötapahtuman järjestämistä kunnan hallinnassa olevalla yleisellä alueella koskevassa alueen käyttösopimuksessa tulisi ottaa huomioon, mitä ympäristönsuojelumääräyksissä on meluntorjunnan osalta edellytetty. Myös kaavoituksessa tulisi kaavamääräykset sovittaa ympäristönsuojelumääräyksiin siten, ettei niiden välillä ole ristiriitaisuuksia.

4 § Paikalliset olosuhteet

- 4.1 Ympäristönsuojelumääräykset voidaan antaa koko kuntaa tai vain sen osaa koskevina. Pääosiltaan määräykset koskevat koko kunnan aluetta. Määräyksissä on otettu huomioon ympäristönsuojelullisesti arvokkaat ja erityishuomiota vaativat alueet, joilla on perusteltua antaa koko kunnan aluetta koskevia määräyksiä tarkempia ja yksityiskohtaisempia määräyksiä, joilla ehkäistään ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltyä ympäristön pilaantumista sekä otetaan huomioon lain 7-9 §:ien pilaamiskiellot.

Pohjavesien pilaumisriskin vuoksi tulee kunnan tärkeillä pohjavesialueilla (I- ja II-luokan pohjavesialueet) antaa määräyksiä, jotka koskevat jätevesijärjestelmien toteuttamista, ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden pesua, polttoainesäiliöiden tarkistusta, tilapäisen asfalttiaseman ja murskaamon sijoittamista, lumenkaatoalueiden sijoittamista sekä lannan varastointia. Mynämäen kunnan

alueella pohjavesialueiksi on merkitty Lounais-Suomen ympäristökeskuksen I-luokkaan (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) luokittelemat Pyhän, Tursunperän, Hiivaniityn, Maansillan, Motellin, Kalelan ja Livilän pohjavesialueet sekä II-luokkaan (vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue) luokiteltu Nummenharju. Ranta-alueilla on vesiensuojelun vuoksi tarpeen antaa määräyksiä ajoneuvojen pesusta, jätevesien käsittelystä sekä lannan levityksestä ja varastoinnista. Ympäristönsuojelumääräyksissä tarkoitettu ranta-alue ei ole sama kuin rakennusjärjestyksessä tarkoitettu rantavyöhyke. Ranta-alueeksi luetaan alle 100 metrin etäisyydellä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta Mynäjoen, Laajoen, Raasinjoen, Mynälahden, Kivijärven, Hirvijärven, Mynäjärven, Aulijärven, Patajärven, Savojärven, Kuvasjärven, Lakjärven ja Raumjärven rantaviivasta sijaitseva alue.

Vesistön määritelmä on yhteneväinen uuden vesilakiluonnoksen kanssa.

Taajaan rakennetulla alueella on tarpeen terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja viihtyvyyden turvaamiseksi antaa määräyksiä savukaasupäästöjen rajoittamiseksi, rakenteiden, esineiden ja alueiden kunnostus- ja puhtaanapitotoista sekä lannan varastoinnista. Taajaan rakennettuun alueeseen kuuluvat asemakaavoitetut alueet sekä alueet joissa asuinrakennusten välimatka ei ylitä 200 metriä ja jossa on vähintään 5 asuinrakennusta tai niihin verrattavaa rakennusta. Eli jos toiminnan ympäriltä mitataan 200 metrin säteellä ympyrä, jonka sisään jää 5 tai enemmän asuinkiinteistöä, niin toiminnan katsotaan sijaitsevan taajaan rakennetulla alueella.

Ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan lieventää asetuksella annettuja jätevesien yleisiä käsittelyvaatimuksia. Lievemmat enimmäiskuormitusvaatimukset ovat perusteltuja alueilla, joilla asutus on vähäistä ja jotka ovat etäällä vesistöistä. Määräyksissä tarkoitettu lievennettyjen vaatimusten alueella tarkoitetaan taajaan rakennetun alueen ulkopuolella ja yli 500 metrin etäisyydellä vesistöistä ja pohjavesialueen rajasta sijaitsevia alueita.

2. LUKU JÄTEVEDET

5 § Määritelmät

5.1 Määritelmässä selitetään muutamia lähinnä jäteveden käsittelyä ja käsittelylaitteistoja koskevia termejä, joita on yleisesti pidetty vaikeaselkoisina. Määritelmät vastaavat muiden kuin käymäläjäteveden ja pesuveden osalta asetuksessa talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/03) käytettyjä määritelmiä.

6 § Jätevesien johtamisen luvanvaraisuus

6.1 Määräyksissä on mainittu ympäristönsuojelulaissa ja –asetuksessa säädetystä jätevesien johtamisen luvanvaraisuudesta ja lupa-asioiden käsittelyyn liittyvästä lupaviranomaisten toimivallasta asian informatiivisuuden vuoksi.

7 § Jätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston toiminta-alueella

7.1 Määräyksissä todetaan informatiivisesti vesihuoltolain 10 ja 11 §:ien sisältö, joiden mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella olevan kiinteistön tulee liittyä kunnan jätevesiviemäriin. Vapautuksen 10 §:ssä määrätystä liittymissäännöstä voi myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kuultuaan kiinteistön omistajaa, terveydensuojeluviranomaista ja alueellista ELY-keskusta.

7.2 Määräyksissä on perusteltua kieltää sellaisten aineiden laskeminen viemäriverkkoon, jotka voivat haitata kunnan jätevedenpuhdistamon tai viemäriverkon toimintaa ja

heikentää jäteveden puhdistustulosta tai aiheuttaa jätevesilietteen laadun heikkenemistä.

- 7.3 Öljyä, polttoaineita, liuottimia tai rasvoja käsittelevien yritys- ja teollisuuskiinteistöjen sekä muiden em. aineita laitospäisesti käsittelevien kiinteistöjen jätevedet on tarkoituksenmukaista edellyttää käsiteltäväksi öljyn-, hiekan- tai rasvanerottimissa ennen viemäriverkkoon johtamista, koska kyseisten aineiden joutuminen viemäriverkkoon saattaa aiheuttaa häiriötä jätevedenpuhdistamon toiminnalle.

Hälytinalaiteistojen edellyttäminen uusiin erotinalaiteistoihin on tarpeen laiteistojen tyhjennyksen, huollon ja toiminnan kannalta ylitäyttymisen ja vahinkotilanteiden ehkäisemiseksi. Määräys koskee ainoastaan uusien erotinalaiteistojen asentamista.

8 § Jätevesien käsittely kunnan jätevesiviemäriin liittymättömillä kiinteistöillä

- 8.1 Ympäristönsuojelumääräyksillä täsmennetään YSL 103 §:ssä olevaa yleistä puhdistamisvelvollisuutta sekä valtioneuvoston antamaa YSL 18 §:n mukaista asetusta talousjätevesien käsittelystä. Tämän lisäksi määräyksillä pyritään ehkäisemään YSL 3 §:n 1 momentissa määriteltyä ympäristön pilaantumista. Määräyksissä rajoitetaan talousjätevesien johtamista ympäristöön.

- 8.2 Ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan lieventää asetuksella annettuja jätevesien yleisiä käsittelyvaatimuksia. Harvaan asutuilla alueilla, jotka sijaitsevat riittävän etäällä vesistöistä ja pohjavesialueista, voidaan sallia lievennetyt jätevesien käsittelyvaatimukset mikäli jätevesien vaikutuspiirissä ei ole herkästi pilaantuvia kohteita ja mikäli talousjätevesien aiheuttama ympäristökuormitus ja – vaikutus on vähäistä.

Jäteveden puhdistamo ei saa olla riski pohjavedelle. Järjestelmässä tulee olla näytteenottomahdollisuus annettujen määräysten ja Valtioneuvoston asetuksen valvonnan mahdollistamiseksi.

- 8.3 Ympäristönsuojelulain 103.2 §:n mukaan muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamattomina maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Poikkeus puhdistamisvelvollisuudesta voidaan tehdä pesuvesien osalta, jos niiden määrä on vähäinen. Tällainen tilanne on esimerkiksi silloin, kun rantasaunaa ei ole liitetty vesijohtoon ja käyttövesi joudutaan kantamaan saunaan. Tällöin ei myöskään ole tarpeellista soveltaa seuraavassa 8.4 kohdassa esitettyjä jätevesien purkupaikkaa koskevia suojaetäisyyksiä.

- 8.4 Jätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen sekä purkupaikan sijoittamisen etäisyysvaatimukset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin. Etäisyysvaatimusten perusteet ovat ensisijaisesti vesiensuojelullisia sekä terveydensuojelullisia ja toisaalta niillä voidaan ehkäistä muuta ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentissa määriteltyä pilaantumista, esimerkiksi mahdollisia hajuhaittoja.

Horisontaalisen etäisyyden lisäksi tulee määräyksissä olla säädelty jätevesien puhdistuslaitteistojen sijaintia suhteessa vedenpinnan korkeuteen. Laitteistot tulee rakentaa sellaisille paikoille ranta-alueille, että veden tulvakorkeudenkin aikana puhdistuslaitteisto toimii normaalisti eivätkä tulvavedet pääse jätevesien käsittelylaitteistoihin.

Olemassa olevien kiinteistöjen osalta maaperäkäsittelylaitteistojen ja purkupaikkojen muuttaminen vastaamaan etäisyysvaatimuksia saattaa olla teknisesti erittäin hankala toteuttaa ja muutostöistä voi aiheutua huomattavia kustannuksia, minkä vuoksi on perusteltua edellyttää yleisesti etäisyysvaatimusten noudattamista vain ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisen jälkeen tapahtuvalla rakentamisella. Mikäli aiemmin toteutetuista jäteveden käsittelyratkaisuista aiheutuu

ympäristöhaittoja, voidaan niihin yksittäistapauksissa puuttua valvonnan yhteydessä ympäristönsuojelulain 84 ja 85 §:n sekä terveydensuojelulain 51 §:n nojalla.

- 8.5 Kiinteistön haltijan huolehtimisvelvollisuus ja puhdistuslaitteiden ja tehon tarkastusvelvollisuus perustuvat ympäristönsuojelulain 4 ja 5 §:ien yleisiin periaatteisiin ja velvollisuuksiin sekä 84 §:ään sekä talousjätevesien käsittelyä koskevaan asetukseen.
- Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukainen selvillä olovelvollisuus on laaja ja se koskee kaikkia ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittajia. Säännös liittyy ympäristönsuojelulain 84 §:n 1 momentin 4 kohtaan., jonka mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä sen aiheuttavan kiellettyä pilaantumista.

Käytännössä määräys merkitsee, että ympäristönsuojeluviranomainen voisi velvoittaa kiinteistön haltijan selvittämään puhdistuslaitteiden toiminnan tehon, jos on perusteltu epäily siitä, että jäteveden käsittelylaitteistot eivät vastaa asetettuja vaatimuksia ja siitä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltyä pilaantumista.

- 8.6 Umpi- ja saostussäiliöt on tyhjennettävä vähintään kertaa vuodessa. Myös vapaa-ajankiinteistöjen umpi- ja saostussäiliöt on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa. Mikäli saostussäiliöihin johdetaan ainoastaan pesuvesiä, kerran vuodessa tapahtuva saostussäiliöiden tyhjentäminen riittää pesuvesien mukana tulevan kiintoaineksen poistamiseksi. Saostussäiliöiden tyhjentäminen säännöllisesti varmistaa jätevesien käsittelyjärjestelmän toimivuuden. Liian harvoin tyhjennetyt saostussäiliöt aiheuttavat mm. maaperäpuhdistamojen tukkeutumisen. Tukkeutunut maaperäpuhdistamo ei puhdistu jätevesiä, eikä tukkeutunutta puhdistamoja voi korjata, vaan se on rakennettava uudestaan.

Tyhjennyksen jälkeen saostussäiliöt on täytettävä puhtaalla vedellä, jotta saostussäiliö toimii niin kuin se on suunniteltu myös heti tyhjennyksen jälkeen. Pinnalla kelluva kiintoainekset jää säiliöön, eikä pääse kulkeutumaan eteenpäin järjestelmässä. Täyttöveden ei tarvitse olla juomakelpoista vettä, vaan täyttöön käy esimerkiksi talousvesikäytöstä poistetun kaivon vesi tai puhdas ja roskaton pintavesi.

Valtioneuvoston asetuksen talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/2003) mukaan jätevesijärjestelmän liete ja umpikaivojen jäte on kuljetettava ja käsiteltävä siten kuin siitä säädetään jätelaissa (1072/1993) tai sen nojalla. Ympäristönsuojelumääräyksissä ei voida antaa lain vastaisia määräyksiä. Saostuskaivolietteen ainoa mahdollinen toimituspaikka on lain mukaan joko jätevedenpuhdistamo tai laitos, jolla on ympäristölupa lietteen käsittelyyn.

- 8.7 Yksittäistapauksessa ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen kohdan 7.4 suojaetäisyysvaatimuksista. Poikkeaminen voi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, kun jäteveden määrä on vähäinen tai maaston kaltevuudesta johtuen pilaantumisvaaraa ei aiheudu tai tontin koko ja muoto aiheuttavat ongelmia riittävien vähimmäisetäisyyksien saavuttamisessa.

Poikkeus käsitellään noudattaen hallintomenettelyä, jolloin esimerkiksi naapureita olisi tarpeen mukaan kuultava. Päätökseen saisi hakea muutosta siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään.

9 § Jätevesien johtaminen pohjavesialueella ja ranta-alueella

- 9.1 Ympäristönsuojelulain 8 §:ssä säädetään pohjaveden pilaamiskiellosta. Jotta kyse olisi pilaamiskiellon vastaisesta toiminnasta, edellytyksenä ei ole, että toiminnasta aiheutuisi konkreettista pilaantumista vaan jo pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminto on pilaamiskiellon vastaista.

Koska tärkeillä I luokan pohjavesialueilla ja vedenhankintaan soveltuvalla II luokan pohjavesialueella saattaa aiheutua pohjaveden pilaantumista, on perusteltua kieltää kokonaan jätevesien johtaminen maaperään. Kaikki jätevedet tulee kerätä tiiviiseen umpisäiliöön tai puhdistaa ja johtaa tiiviissä putkessa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Jäteveden johtamista koskevat vaatimukset koskevat välittömästi ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisen jälkeen toteutettavaa rakentamista.

- 9.2 Rantavyöhykkeellä jätevesien johtaminen ojaan tai imeyttäminen maahan saattaa aiheuttaa vastaavanlaista pilaantumista kuin niiden johtaminen suoraan vesistöön, jolloin yleensä edellytyksenä on ympäristöluvan hakeminen. Ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määritellyn pilaantumisen ehkäisemiseksi on ranta-alueella perusteltua kieltää käymälävesien ojaan johtaminen tai maahan imeyttäminen. Määräys on yhteneväinen Mynämäen kunnan rakennusjärjestyksen kanssa.

Kun muut kuin käymälävedet eli pesuvedet puhdistetaan ympäristönsuojelumääräyksissä osoitetulla tavalla ja noudatetaan etäisyysvaatimuksia, ei ojaan johtamisen tai maahan imeyttämisen voida katsoa aiheuttavan pilaantumista.

Vaatus koskee vastaavalla tavalla kuin pohjavesialueilla, välittömästi vain määräysten hyväksymisen jälkeen toteutettavaa rakentamista.

- 9.3 Mikäli ilman tieyhteyttä olevissa saarissa ei pystytä järjestämään asianmukaista vesikäymäläjätteiden saostuskaivojen tai umpisäiliöiden määräysten mukaista tyhjennystä ja kuljettamista asianmukaiseen käsittelyyn, on tarkoituksenmukaista kieltää vesikäymälän rakentaminen.

10 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

- 10.1 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesusta saattaa aiheutua ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltyä pilaantumista. Tämän vuoksi ajoneuvojen pesu katu- ja tiealueilla sekä muilla yleisillä paikoilla on perusteltua kieltää ympäristönsuojelumääräyksissä. Samoin kielletään pesutoiminta paikoissa, joista pesuvedet voivat joutua suoraan vesistöön, kuten laitureilla, rantaviivan välittömässä läheisyydessä tai johdettaessa putkella pesuvesiä suoraan vesistöön.
- 10.2 Pohjaveden pilaantumisriskin vuoksi on perusteltua kieltää ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu pohjavesialueella, jos pesuvedet imeytetään suoraan maahan.
- 10.3 Erityistä tarkoitukseen rakennettua pesupaikkaa voidaan edellyttää, jos kyseessä on ammattimainen taikka muutoin laajamittainen pesutoiminta. Näissä tapauksissa jätevesille tulisi olla esikäsittely ennen viemäriin tai maastoon johtamista. Liuotinpesuaineiden johtaminen yleiseen viemäriin voi aiheuttaa häiriötä viemärilaitoksen toiminnassa tai maahan imeyttäminen ympäristön pilaantumista. Siksi liuotinpesuaineita sisältäville pesuvesille edellytetään aina asianmukaista esikäsittelyä riippumatta siitä miten laajasta pesutoiminnasta on kyse.

Pesutoiminta voitaisiin katsoa ammattimaiseksi, mikäli se täyttää yritys- tai ansiotoiminnan tunnusmerkit. Laajamittainen pesutoiminta voi olla myös muunlaista kuin ammattimaista. Tällaiseksi voitaisiin katsoa esimerkiksi usean kuorma-auton toistuva peseminen. Tällaisesta pesutoiminnasta syntyy paljon jätevesiä, joiden johtaminen ympäristöön aiheuttaa mitä ilmeisimmin ympäristön pilaantumista. Koska pesu myös suoritetaan yleensä painepesulaitteilla ja liuotinpohjaisilla pesuaineilla, on perusteltua edellyttää, että pesu tapahtuu tällaiseen tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla ja pesuvedet käsitellään öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

- 10.4 Puhdistamattomien jätevesien johtaminen vesistöön on aina kiellettyä. Mattojen ja tekstiilien pesuvedet ovat myös jätevesiä. Suoraan vesistöön joutuvalla pesuvedellä tarkoitetaan vettä, joka ei imeydy maahan, vaan valuu maanpintaa tms. pitkin suoraan vesistöön.

3. LUKU JÄTTEET JA KEMIKAALIT

11 § Jätteiden ja kemikaalien käsittely kiinteistöllä

- 11.1 Yksityiskohtaisia määräyksiä kiinteistön jätehuollon järjestämisestä on annettu Mynämäen kunnan jätehuoltomääräyksissä ja ne toimivat osaltaan ympäristön pilaantumista ehkäisevästi. Ympäristönsuojelumääräyksiin on sisällytetty jätteiden keräily- ja varastointipaikkoja ja käsittelypaikkoja koskevia määräyksiä ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.
- 11.2 Terveydelle ja ympäristölle vaaralliset kemikaalit ja ongelmajätteet tulisi maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskin ja terveyshaitan ehkäisemiseksi säilyttää asianmukaisissa säilytystiloissa, jolloin voidaan ehkäistä ympäristönsuojelulain 3, 6 ja 7 §:ssä tarkoitettua pilaantumista.

Vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen (1999/59) 7 luvussa on säädetty lähemmin palavien nesteiden ja kaasujen sekä terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien säilyttämisestä. Asetuksen noudattamisen valvonta kuuluu pelastusviranomaiselle.

12 § Öljysäiliöiden kunnossapito ja tarkastus

- 12.1 Tärkeillä pohjavesialueilla sijaitsevien maanalaisten poltto- ja dieselsäiliöiden määräaikaistarkastuksia koskevat Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen 344/1983 määräykset, joiden mukaan säiliöt on tarkastettava ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa käyttöönoton jälkeen ja tämän jälkeen säiliölle arvioidun kuntoluokan mukaan 2-10 vuoden välein, edellyttäen säiliön olevan edelleen käyttökelpoinen.
- 12.2 Pohjaveden pilaantumisriskin vuoksi on perusteltua antaa määräyksiä siitä, millaisia säiliöitä pohjavesialueelle saa sijoittaa. Suoja-allas ja kaksoisvaipparakenne vähentävät merkittävästi pohjavedelle aiheutuvaa pilaantumisriskiä. Ylitäytön estolaitteet ehkäisevät täyttövaiheessa tapahtuvia öljyvahinkoja.
- 12.3 KTM:n päätös öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista koskee vain pohjavesialueella sijaitsevia maanalaisia säiliöitä. Koska huonokuntoiset öljysäiliöt voivat rikkoutuessaan aiheuttaa pohjaveden ja maaperän saastumista, on perusteltua edellyttää, että öljysäiliöt tarkastetaan yleisesti tietyin määräajoin riippumatta siitä, sijaitseeko öljysäiliö pohjavesialueen ulkopuolella tai onko kyseessä maanpäälle sijoitettu säiliö.

Poikkeuksen tarkastusveloitteesta tekee sisätiloihin sijoitetut muoviset ja vastaavat hyväksytyt öljysäiliöt. Perusteena on syöpymätön materiaali sekä säiliön tilavuuden kokoinen valuma-allas. Säiliö ei myöskään joudu alltiiksi säiden ja lämpötilan vaihteluille.

Pohjavesialueella sijaitsevan maanalaisen öljysäiliön määräaikaistarkastuksen suorittajalle tulee öljylämmityslaitteistoja koskevan asetuksen (1211/95) mukaisesti olla tehtävän vaatima ammattitaito. Muilla alueilla sijaitsevien säiliöiden tarkastajista ei ole asetettu velvoittavia vaatimuksia, mutta yleisesti katsotaan määräaikaistarkastuksien suorittamiseen oikeutetun toiminnanharjoittajan olevan pätevän näissäkin tapauksissa. Tarkastuspöytäkirjat tulee toimittaa omistajan lisäksi pelastusviranomaiselle, mikäli kohde sijaitsee pohjavesialueella ja

ympäristönsuojeluviranomaiselle, kun kohde sijaitsee muulla kuin pohjavesialueella. Määräys on tarpeellinen valvonnan toteuttamiseksi.

- 12.4 Valvonnan kannalta on tärkeää, että ympäristönsuojeluviranomainen voi saada määräyksissä mainittuja tietoja. Öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksia, uusien säiliöiden asentamista ja vanhojen säiliöiden poistamista koskevat tiedot tulisi pyydettyä esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 12.5 Jätelain perusteella vanhoja öljy- ja muita kemikaalisäiliöitä sekä näiden putkistoja pidetään jätteenä, mikäli ne poistetaan käytöstä. Säiliöiden jättäminen maahan ei ole jätelain mukaista jätteen käsittelyä. Siksi vanhat säiliöt ja niiden putkistot tulee poistaa maasta ja toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn. Pohjavesialueella käytöstä poistetut maanpäälliset öljysäiliöt aiheuttavat riskin pohjavedelle, joten ne on tyhjennettävä ja poistettava pohjavesialueelta. Poistamisen yhteydessä on tarkastettava mahdolliset säiliövuodot, joista on välittömästi ilmoitettava sekä pelastus- että ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mikäli säiliöiden poiston yhteydessä on havaittavissa maaperän pilaantumista, tulee maaperä käsitellä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen määräämällä tavalla. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei voi päättää pilaantuneen maan puhdistamisesta.

Poikkeusta säiliöiden poistamisvelvollisuudesta voi hakea ympäristönsuojeluviranomaiselta, mikäli säiliö sijaitsee sellaisessa paikassa, että sitä on teknisesti hyvin vaikea poistaa. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tapauskohtaisesti harkita poistamisvelvollisuudesta poikkeamista.

13 § Tilapäisen asfalttiaseman ja murskauslaitoksen sijoittaminen

- 13.1 Pohjaveden pilaantumisriskin vuoksi on perusteltua kieltää tilapäisen tai siirrettävän asfalttiaseman sijoittaminen liitekartassa osoitetuille tärkeille pohjavesialueille. Koska polttonesteillä toimivan murskausaseman käyttämisestä voi aiheutua pohjaveden pilaantumista, on perusteltua ulottaa kieltö koskemaan myös niitä.

14 § Lumenkaatoalueen sijoittaminen ja sulamisvesien käsittely

- 14.1 Määräyksessä todetaan ympäristönsuojelulain 4 §:n yleinen aiheuttamisperiaate, jonka mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittaja vastaa vaikutuksien ennaltaehkäisystä ja ympäristöhaittojen poistamisesta tai rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi. Sulamisvedet eivät saa aiheuttaa ympäristön pilaantumista tai roskaantumista.
- 14.2 Kaduilta ja muilta alueilta poistettava lumi saattaa sisältää ympäristön kannalta haitallisia aineita, kuten raskasmetalleja. Pohjaveden tai vesistön pilaantumisriskin vuoksi on perusteltua kieltää lumenkaatoalueen sijoittaminen tällaisille alueille.

4. LUKU ILMANSUOJELU

15 § Savukaasupäästöt ja niiden haitalliset vaikutukset

- 15.1 Kiinteistöjen lämmityskattiloissa poltettavat materiaalit saattavat aiheuttaa ympäristön pilaantumista nokeamisen, hajun tai terveydelle vaarallisen päästön muodossa. Määräyksessä mainitaan esimerkkinä ympäristölle ja terveydelle haitalliset materiaalit, joiden polttaminen on perusteltua kieltää. Määräys vastaa asiallisesti Mynämäen kunnan jätehuoltomääräysten 5 §:ää.
- 15.2 Oksien, risujen, lehtien sekä muiden jätteiden avopoltosta aiheutuu yleensä savuamista ja hajua ja siten ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltä pilaantumista,

minkä vuoksi avopoltto on perusteltua kieltää taajaan rakennetulla alueella. Myös kunnan jätehuoltomääräyksissä on avopoltto kielletty taajaan asutuilla alueilla.

Taajaan rakennetun alueen ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt ovat yleensä sellaisella etäisyydellä toisistaan, että haittaa naapurustolle ei yleensä voida katsoa aiheutuvan, minkä vuoksi ei yleisesti ole tarvetta kieltää vähäiseksi katsottavaa risujen, olkien ja lehtien sekä paine- ja pintakäsittelymättömän puutavaran polttamista. Muun jätteen, kuten esimerkiksi talousjätteen avopoltosta saattaa sen sijaan aiheutua muunlaista ympäristön pilaantumista kuin varsinaista naapuruushaittaa, minkä vuoksi avopoltto ei ole sallittua myöskään rakennetun alueen ulkopuolella.

- 15.3 Määräys perustuu yleisiin ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaisiin periaatteisiin, erityisesti ennaltaehkäisyn ja haittojen minimoinnin, parhaan käyttökelpoisen tekniikan sekä ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatteisiin.

Määräyksellä ei sinänsä puututa jo olemassa oleviin teknisiin ratkaisuihin vaan tarkoituksena on, että esimerkiksi rakennuslupaviranomainen ottaa määräyksen huomioon lupaa myönnettäessä.

16 § Rakennusten, rakenteiden, esineiden tai alueiden kunnostus ja puhtaanapitotyöt

- 16.1 Ympäristönsuojelulain 1 luvun yleisiin periaatteisiin perustuvan informatiivisen määräyksen tarkoituksena on osoittaa mainitunlaisissa töissä ympäristön pilaantumisen ehkäisyssä huomioon otettavat seikat. Yksityiskohtaisia määräyksiä hiekkapuhallus-, maalaus ja muiden vastaavien kunnostustöistä aiheutuvan pilaantumisen ehkäisemiseksi ei voida antaa yleisissä määräyksissä.

Työmenetelmien suojaustoimenpiteiden tulisi olla sellaiset, että pölyn ja muiden haitallisten aineiden leviäminen ympäristöön estetään. Pölyn leviämistä voidaan estää esimerkiksi käyttämällä suojapeitteillä tiiviisti peitetyjä kiinteitä telineitä. Rakennuksen ulkopintoja käsiteltäessä ikkunat ja muut ulkoilma-aukot tulisi tiivistää siten, että pölyn ja muiden haitallisten aineiden tunkeutuminen rakennuksen sisälle estetään.

- 16.2 Hiekkapuhalluksesta ja muusta vastaavasta rakennusten ja rakenteiden kunnostustyöstä voi aiheutua melun ohella muuta ympäristön pilaantumista, kuten esimerkiksi hajua ja pölyä. Koska kyseessä olevista töistä saattaa aiheutua terveyshaittaa, tulisi toiminnan harjoittajan aina ilmoittaa työn käynnistämisestä terveydensuojeluviranomaiselle, joka voi tarvittaessa antaa määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi. Myös työn vaikutuspiirissä oleville naapureille tulisi ilmoittaa työn aloittamisesta.

Ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä yksityishenkilön talouteen liittyvästä toiminnasta, kuten niin sanotusta hartiapankkirakentamisesta. Määräyksen mukainen ilmoitusvelvollisuus ei siten koskisi tavanomaista yksityistalouteen liittyvää työtä.

- 16.3 Määräyksellä estetään mm. kevätkaikaisen katuhiekan poistamisesta aiheutuvaa ilman laadun heikkenemistä. Lapset ja vanhukset kuuluvat riskiryhmään, joille erityisesti saattaa ilmaantua ilman laadun heikkenemisestä aiheutuvia oireita.

5. LUKU MELUNTORJUNTA

17 § Ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaista ilmoitusta edellyttävät toiminnot ja tapahtumat

- 17.1 Ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan

ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Ilmoitusvelvollisuus syntyy, jos toiminnasta saattaa aiheutua melua, jonka on syytä olettaa olevan melun voimakkuuden, keston tai toistuvuuden vuoksi erityisen häiritsevää lähistöllä asuville, oleskeleville tai työskenteleville.

Ilmoitusvelvollisuuden edellytykset eivät laissa ole tarkkarajaisesti määriteltyjä. Melun erityisen häiritsevyyden arviointi on suoritettava yksittäistapauksissa erikseen, paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Ympäristönsuojeluviranomaiselle tehtävistä ilmoituksista suurin osa on sen laatuista, että ilmoitusvelvollisuuden edellytysten ei voida katso täyttyvän. Määräyksillä ilmoitusmenettelyä pyritään karsimaan ja kohdistamaan se vain merkityksellistä haittaa aiheuttaviin tapahtumiin ja töihin.

Ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on määritellä yleisesti tilanteet, jolloin meluilmoitusmenettely tulisi sovellettavaksi. Siksi määräyksissä on lueteltu erikseen toimitoja, joiden aiheuttaman melun tai tärinän on vakiintuneesti katsottu olevan erityisen häiritsevää ja siten aina edellyttävän ilmoitusmenettelyä.

YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä voidaan toiminnanharjoittaja tai tapahtuman järjestäjä velvoittaa tiedottamaan melua aiheuttavasta toiminnasta naapurikiinteistöille. Koska määräyksen 17.1 kohdassa 1) tarkoitettua räjäytystyötä, lyöntipaalutusta tai muuta vastaavaa erityisen häiritsevää melua aiheuttavaa työtä voidaan suorittaa ilman ilmoitusvelvollisuutta neljän viikon ajan, on perusteltua edellyttää, että toiminnan harjoittaja tiedottaa työmaan vaikutuspiirissä oleville naapurikiinteistöille meluhaittaa aiheuttavan työn laadusta, sen kestosta sekä työmaan vastaavasta yhteyshenkilöstä.

Koska ympäristönsuojelulain 60 §:ssä oleva meluilmoitusmenettelyn kriteeri, ”erityisen häiritsevää” ei ole tarkkarajainen eikä kaikkia mahdollisia tilanteita voida etukäteen määritellä, todetaan selvyuden vuoksi että ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa velvoittaa tekemään ilmoituksen myös muusta kuin määräyksissä mainitusta työstä tai tapahtumasta, mikäli siitä arvioidaan aiheutuvan erityisen häiritsevää melua tai tärinää.

YSL 60 §:ssä todetaan, että ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Ilmoituksen käsitteleminen saattaa edellyttää ilmoitusta asian vireilläolosta ja asianosaisen kuulemisen, tulee ympäristönsuojeluviranomaisella olla riittävä aika asian käsittelylle, minkä vuoksi laissa olevaa ilmoittamisen määräaika voidaan pitää perusteltuna.

18 § Poikkeus ilmoitusvelvollisuudesta

18.1. Yksittäistapauksessa ilmoitusmenettelyn käyttäminen saattaa olla tarpeetonta, minkä vuoksi ympäristönsuojeluviranomaisella tulee olla mahdollisuus myöntää poikkeus siitä. Poikkeamisen edellytyksenä on, että melun ei katsota olevan kohdealueella erityisen häiritsevää. Melun häiritsevyyttä arvioitaessa otetaan huomioon melun voimakkuus, sen vuorokautinen ajoittuminen, kokonaiskesto sekä melulähteen etäisyys häiriintyvistä kohteesta.

19 § Häiritsevää melua aiheuttavien koneiden, laitteiden ja työvaiheiden rajoittaminen

19.1 Määräyksessä mainitaan esimerkiksi koneita, joiden yöaikaisen käyttämisen voidaan katsoa aiheuttavan naapuruston kannalta kohtuutonta meluhaittaa, minkä vuoksi niiden yöaikainen käyttäminen on perusteltua kieltää.

Poikkeus yöaikaisen toimintojen suorittamisen kiellosta voidaan tehdä maa- ja metsätalouselinkeinon ja liikenneväylien sekä yhdyskuntateknisten laitteiden kunnossapitotöiden osalta. Perustellusta syystä voitaisiin näitä em. töitä suorittaa myös yöaikaan.

6. LUKU ELÄINTEN PITO JA RUOKINTA

20 § Määritelmät

20.1 Määritelmissä selitetään Mynämäen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä käytetyt termit.

21 § Etäisyydet naapurikiinteistöihin

21.1 Eläinten pito voi aiheuttaa kohtuutonta haittaa naapurikiinteistöille. Tästä syystä on tarpeen antaa suositukset vähimmäisetäisyydeksi naapurikiinteistön asuin- tai lomakiinteistöön tai pihapiiriin.

22 § Vesiensuojelulliset vaatimukset

22.1 Pohjavesialueille ei tulisi sijoittaa uusia eläinsuojia tai lantaloita pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Myöskään merkittäviä eläinsuojien tai lantaloiden laajennuksia ei suositella tehtäväksi pohjavesialueille. Olemassa olevista eläinsuojista, lantaloista ja jaloittelualueista ei saa aiheutua pohjavesien pilaantumisvaaraa. Jos ympäristölupaa haetaan eläinsuojalle, joka sijoittuu pohjavesialueelle, tulee hakemukseen liittää pohjavesialuetta koskevat tiedot (YSA 13 §). Ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen eläinsuojan, tallin, ulkotarhan tai ratsastuskentän perustamis- ja laajentamiskieltoon mikäli vaihtoehtoista sijoituspaikkaa ei ole ja pohjavesien pilaantuminen on estetty riittävän tehokkaasti.

22.2 Lannan säännöllinen siivoaminen ulkotarhoista ja ratsastuskentiltä ehkäisee ravinnevalumia vesistöihin ja ojiin. Pintamaa tulee vaihtaa riittävän usein ravinnepäästöjen ehkäisemiseksi, koska hienojakoiseksi jauhautuneeseen pintaan sekoittunut lanta ja virtsa huuhtoutuvat helpommin ympäristöön.

22.3 Maatalouden ravinnepäästöt kuormittavat vesistöjä, vaikka väkilannoitteiden käyttö on vähentynyt huomattavasti viimeisen vuosikymmenen aikana. Laitumet, ulkotarhat ja ratsastuskentät tulee perustaa siten, että pintavesien pilaantumisvaara on mahdollisimman pieni. Pintavesien pilaantumisvaaraa voidaan pienentää jättämällä talousveden hankintaan käytettävien kaivojen tai lähteiden, vesistöjen ja valtaojien varteen suojavyöhyke, jonne eläinten pääsy estetään. Suositellut vähimmäisetäisyydet eivät koske laitumia.

23 § Eläinten ruokinta taajama-alueella

23.1 Määräyksellä on tarkoitus estää asuinkiinteistöjen pihalla tapahtuvasta lintujen ja muiden eläinten ruokinnasta aiheutuvaa terveydellistä haittaa, roskaantumista tai viihtyvyyden vähenemistä. Ruokinta tulee järjestää siten, että rotat, hiiret ja muut vahinkoeläimet eivät pääse ruokintapaikkoihin.

7. LUKU LANNAN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Luvun määräykset koskevat kotieläinten lannan levitystä ja varastointia. Määräyksillä on tarkoitus ehkäistä lannan levityksestä ja varastoinnista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista, joka voi ilmetä vesistön ja pohjaveden pilaantumisena tai muuna ympäristönsuojelulain 3 §:ssä tarkoitettuna pilaantumisena

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan valtioneuvosto voi asetuksella säätää maataloudesta peräisin olevien nitraattien pääsystä vesiin sekä maataloudesta noudatettavista muista vesiensuojeluvaatimuksista. Valtioneuvosto on 9.11.2000 antanut asetuksen (931/2000), jolla pannaan täytäntöön Euroopan neuvoston direktiivi maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta. Asetus sisältää velvoittavien määräyksien lisäksi suosituksia. Paikallisten olosuhteiden vuoksi asetuksen suosituksen luonteisista ohjeista tulee määräysten myötä velvoittavia. Näissä määräyksissä paikallisilla olosuhteilla tarkoitetaan kunnan sijaintia meren rannalla ja Saaristomeren valuma-alueella.

24 § Lannan levitys

24.1 Ravinteiden vesiin pääsyn ehkäisemiseksi ja veden hankintaan käytettävien vesistöjen, kaivojen ja lähteiden pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua, että niiden ympärillä on suojavyöhyke, jolle ei levitetä lantaa. Suojavyöhykkeiden leveydet perustuvat valtioneuvoston asetuksen liitteessä olevaan lannan levitystä koskevaan suositukseen.

Lannan ja lietelannan levittäminen pohjavesialueelle voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisvaaraa.

25 § Lannan varastointi

25.1 Hajuhaittojen ehkäisemiseksi taajaan rakennetulla alueella on perusteltua edellyttää, että veden ja lumen pääsy varastotilaan estetään kattamalla lannan varastointitilat.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan lantapatteria ei saa sijoittaa tulvanalaisille paikoille eikä pohjavesialueille. Asetuksen liitteen mukaan lantapatteria ei saa sijoittaa 100 metriä lähemmäksi vesistöä tai valtaojaa, viittä metriä lähemmäksi ojia eikä 100 metriä lähemmäksi talousvesikaivoa. Määräyksissä vaatimuksia tiukennetaan siten, että lannan patterointi ei saisi tapahtua ilman naapurilta pyydettyä lupaa 100 metriä lähempänä naapurikiinteistön asuin- tai lomarakennusta. Tätä voidaan pitää perusteltuna lannan patteroinnista aiheutuvien naapurushaittojen, kuten esimerkiksi hajuhaittojen vuoksi.

8. LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

26 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

26.1 Ympäristönsuojelulain 19 §:n 1 momentin 6. kohdan mukaan määräykset voivat koskea valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Erikseen on tiedonantovelvoitteet asetettu öljysäiliöiden osalta kohdassa 12.4.

Ympäristönsuojelulaissa säädetty valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus on laaja. Ympäristönsuojelulain 83 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan viranomaisella on oikeus saada tietoja kaikilta ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa harjoittavilta tai muilta, joihin lain velvoitteet kohdistuvat. Myös viranomaiset ovat velvollisia luovuttamaan tietoja.

Ympäristönsuojelulain 84 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan valvontaviranomainen voisi antaa määräyksen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämisestä, jos samalla olisi perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan kiellettyä pilaantumista. Viimeksi mainittu säännös liittyy lain 5 §:n mukaiseen selvilläolovelvollisuuteen, jonka mukaan lähtökohtana on, että kaikilla ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavilla toiminnanharjoittajilla on yleinen velvollisuus olla selvillä toimintansa vaikutuksista.

27 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

27.1 Ympäristönsuojelulain 19 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein. Määräysten kohdassa 8.7 on poikkeamismahdollisuuksia, jotka koskevat jätevesien käsittelylaitteistojen ja purkupaikkojen suojaetäisyysvaatimuksia. Samoin kohdassa 12.5 on mainittu poikkeamismahdollisuus öljysäiliöiden poistamisen osalta, 18.1 kohdassa määrätään poikkeamismahdollisuudesta ympäristönsuojelulain 60 §:n ilmoitusmenettelyssä sekä kohdassa 22.1 on säädetty mahdollisuudesta myöntää poikkeus perustaa tai laajentaa eläinsuojaa, ulkotarhaa tai ratsastuskenttää, joka sijaitsee pohjavesialueella.

Yksittäistapauksessa saattaa esiintyä myös muita tilanteita, jolloin ympäristönsuojelumääräyksistä tulisi myös muilta osin tarpeen poiketa. Koska määräyksissä ei voida etukäteen määritellä kaikkia tilanteita, joissa poikkeuksen myöntäminen olisi tarpeellista, tulisi viranomaisella olla mahdollisuus myöntää poikkeus erityisen syyn niin vaatiessa.

Poikkeamisen yhteydessä tulisi ottaa huomioon, että siitä ei saisi aiheutua määräysten tavoitteiden syrjäytymistä. Myös yleiset hallinto-oikeudelliset oikeusperiaatteet sitovat viranomaisen harkintavaltaa. Asianosaisten oikeusturvan kannalta on tärkeää, että poikkeuksen myöntämismenettelyssä sovelletaan hallintomenettelyä, jolloin esimerkiksi naapureita olisi tarpeen mukaan kuultava. Poikkeuspäätökseen saisi myös hakea muutosta siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään.

28 § Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tai laiminlyönnistä

28.1 YSL 13 luvussa on säännökset valvonnasta ja hallintopakosta. Ympäristönsuojelumääräysten rikkomistilanteessa voi valvontaviranomainen kieltää jatkamasta tai toistamasta määräyksen vastaista menettelyä tai määrätä täyttämään muulla tavalla velvollisuutensa. YSL 88 §:n nojalla voi viranomainen tehostaa antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Toimivalta pakkokeinojen käyttämisessä on aina lautakunnalla.

YSL 116 §:ssä on rangaistussäännös, jonka nojalla voidaan ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tuomita sakkorangaistus yleisessä tuomioistuimessa. Määräysten rikkomistilanteessa voidaan tehdä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten.

Käytännössä poliisi valvoo ympäristönsuojelumääräysten noudattamista ympäristönsuojeluviranomaisen ohella. Poliisilla on oikeus määrätä sakkorangaistus kunnallisen säännön rikkomisesta siten kuin rangaistusmääräysmenettelylaissa säädetään.

9. LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

29 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

29.1 Koska ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta voidaan tuomita rangaistus ympäristönsuojelulain 116 §:n perusteella, on voimaantulopäivästä määrääminen tärkeää.

Määräysten hyväksymistä koskeva päätös annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta. Hyväksymistä ja voimaantuloa koskevat kuulutukset voidaan yhdistää.

30 § Siirtymäkausimääräykset

30.1 Jätevesien käsittelyyn kohdistuvien vaatimusten siirtymäajan suhteen noudatetaan talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetussa asetuksessa (542/03) määritellyt siirtymäaikoja.

Asetuksen määräykset koskevat heti voimaantulonsa jälkeen tapahtuvaa uudisrakentamista. Samoin ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa heti niiden hyväksymisen jälkeen tapahtuvan rakentamisen osalta.

30.2 Jo olemassa olevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmät on saatettava vastaamaan asetuksen ja kohdan 8.1 mukaisia vaatimuksia 1.1.2014 mennessä (kymmenessä vuodessa asetuksen voimaantulosta). Mikäli kiinteistöllä tehdään muutos- tai korjaustöitä, jotka laajuudeltaan vastaavat uudisrakentamista, tai kiinteistöllä toteutetaan vähäistä suurempaa lisärakentamista tai jätevesijärjestelmää muutetaan olennaisesti siten, että siihen vaaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennuslupa tai toimenpidelupa taikka rakentamista koskeva ilmoitus, on jätevesijärjestelmä saatettava vastaamaan asetuksen ja kohdan 8.1 mukaisia vaatimuksia tässä yhteydessä.

30.3 Määräyksissä asetetaan velvoitteita, jotka merkitsevät kiinteistön omistajille ja haltijoille taloudellisia kustannuksia ja konkreettisia toimenpiteitä. Siirtymäsäännöksissä on öljysäiliöiden määräaikaistarkastusten osalta asetettu siirtymäajat, jolloin kiinteistön omistajilla ja haltijoilla on kohtuullinen aika varautua velvoitteisiin.

Öljysäiliöiden tarkastuksilla voidaan ehkäistä onnettomuuksia, jotka johtuvat säiliöiden kulumisesta ja huonosta kunnosta. Siirtymäsäännös koskee muita kuin kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen 344/1983 soveltamisalalla olevia säiliöitä.